

Kahden lajin palvelija

Vain 30-vuotiaana marraskuussa 1987 menehtynyt Jarmo Jokinen oli ensimmäisiä kansainvälisesti tunnettuja suomalaisia pöytätennispelaajia. Myös Seinäjoen seudulla hän oli hyvin tunnettu, mutta pesäpalloilijana. Edellisen kesän heinäkuussa hän oli saanut mahdollisuutensa seuran vakiolukkarin loukkaannuttua. Loppu on pesäpallohistoriaa. Tappioton loppukausi uran ensimmäisellä mestaruussarjakaudella teki Jarmosta pesäpallon Suomen mestarin Seinäjoen Maila-Jusseissa.

Jarmo Jokinen oli Keravan poikia. Isä Anssi oli monipuolinen urheilumies, tilillään viisi Itä-Länsi-ottelua pesäpallossa. Anssi ja Jouko Kettunen pyörittivät Keravan Pallokerhon vireää pingisjaostoa ja laji sopi mainiosti pallolahjakkaalle ja pienikokoiselle pojalle. Ensimmäinen kansainvälinen edustustehtävä oli junioreiden EM-kisoissa Tanskassa 1972 alle 14-vuotiaiden poikien joukkueessa yhdessä Jukka Ikosen kanssa. Sitten sama kaksikko muodosti Suomen maajoukkueen rungon kymmenen vuoden ajan. Tuona aikana joukkuemenestys oli ja on edelleen Pöytätennisliiton historian paras.

”Jame” tai ”Jamppu” oli nuorempana hänet hieman huonommin tunteneelle arvoituksellinen henkilö. Hiljainen ja joskus töksäyttelevä keravalaisjuniori ei oikein viihtynyt koulussa. Tie vei lopulta ammattikouluun ja maalarin ammattiin. Parikymppisenä Jamppu pääsi Palomieskouluun Helsingissä ja valmistui sieltä parin vuoden kuluttua palomies-sairaankuljettajaksi. Työ palokunnassa mahdollisti harjoittelun myös virka-aikana. ”Brankkarin” työ jalosti Jarmoa ihmisenä ja antoi hyviä eväitä tulevalle menestykselle. Perheen perustaminen ja isäksi tuleminen 1980-luvun alussa tasapainottivat elämää mukavasti.

Ulkopuolisesta näytti välillä, että pingisharjoittelu ei Jampulle aina oikein maittanut. Tätä myyttiä hän mielellään myös itse vaali. Totuus oli kuitenkin hiukan toisenlainen. Jamppu teki poikkeuksellisen tehokkaasti sen, mitä teki. Harjoituksista otettiin maksimihyöty. Jo nuorena kesän päälaji oli pesäpallo. Pesistreenit toivat kaivattua vaihtelua ja palvelivat hyvin myös pöytätennistä.

Lajiharjoittelussa punainen lanka oli mielessä koko ajan: harjoittele kuten pelaat – pelaa kuten harjoittelet. Jamppu tiesi hyvin, että hänen mahdollisuutensa pisteen voittamiseen heikkenivät samaa tahtia pallon pidetyessä. Siksi harjoittelu painottui syötön jälkeisiin ratkaisuihin. Jampun kämmenspinni oli aikakautensa tehokkaimpia: ei järin kova, mutta erittäin nopea ja höystetty ehkä maailman parhaalla vartaloharhautuksella. Nopea käsi ja vartaloharhautukset olivat hioutuneet lukemattomissa pesistreneissä.

Taitava taktikko

Suomesta ei löytynyt 20 parhaan pelaajan joukosta ketään, jonka peliä Jamppu ei olisi analysoinut. Sen pohjalta rakennettiin oma taktiikka. Samalla tavalla käytiin läpi tärkeimmät kansainväliset vastustajat – aikana jolloin Youtubesta ei ollut tietoaakaan. Kansainvälisissä kisoissa istuttiin katsomossa ja tehtiin muistiinpanoja ruutuvihkoon. Taktisesta osaamisesta kertovat myös lukuisat kovat nelinpelipelivoitot, jotka Jamppu saavutti yhdessä Jukka Ikosen ja Sonja Grefbergin kanssa.

Jamen keskittymiskyky oli poikkeuksellisen hyvä, mikä helpotti valitun taktiikan noudattamista. Kun peli joskus ei kulkenut, Jamppu oli haavoittuvimmillaan. Tappion jälkeen pahin mahdollinen virhe oli mennä jollakin tavalla lohduttamaan: nopea kättely ilman kommentteja oli ainoa toimiva menettely, muuten tilanne paheni. Muutaman minuutin kuluttua Jampulta tuli viiltävä analyysi tappion syistä, minkä jälkeen voitiin taas katsoa eteenpäin.

Kielitaidoton maailmanmies

Jarmon kielten opiskelut olivat luonnollisesti jääneet koulussa vähemmälle. Silti hän pärjäsi mainiosti kaikkialla, minne hän matkusti. Pelimatkat Italian ja Ruotsin sarjapeleihin eivät tuottaneet ongelmia, vaikka nettiä tai kännyköitä ei ollut reissaamista helpottamassa.

Jarmon pöytätennissaldoksi kertyi kymmenen miesten kaksinpelin, seitsemän nelinpelin ja yhdeksän sekanelinpelin Suomen mestaruutta sekä Pohjoismaiden mestaruus sekanelinpelissä 1983 Sonja Grefbergin kanssa. Hän pelasi reilusti toista sataa maaottelua ja oli parhaimmillaan maailmanlistalla sijalla 76. Menestys olisi epäilemättä saanut jatkoa, ellei traaginen putoaminen katolta olisi päättänyt pelejä kesken kaiken.

Martti Autio